

רשומות

הצעות חוק

21 ביוני 1994

2282

י"ב בתמוז התשנ"ד

עמוד

498	הצעת חוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל (מס' 3) (פושט רגל זמני ותיקונים שונים). התשנ"ד-1994
	תיקונים עקיפים:
	חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967
	פקודת מס הכנסה
	חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986

[834] הצעת חוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל (מס' 3) (פושט רגל זמני ותיקונים שונים), התשנ"ד-1994

תיקון סעיף 7 1. בסעיף 7 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980¹ (להלן - הפקודה), בפסקה (1), במקום "מאלף שקלים" יבוא "מחמישים אלף שקלים חדשים; בית המשפט רשאי, לבקשת נושה, ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר בקשת פשיטת רגל בשל חוב ששיעורו נמוך יותר".

ד ב ר י ה ס ב ר

מ ב ו א

אף שברקע לתיקון המוצע עמדה בעיתם של חייבים שנגדם הופעלו הליכי הוצאה לפועל, מוצע שלא להצטמצם בתיקונים לגביהם בלבד, מאחר שיש בכך כדי ליצור מצב לא רצוי, אם חייב, שיודע שמצבו הולך ומידרדר, לא יהיה רשאי לנקוט צעדים הרצויים לו ולנושיו, אלא יאלץ להמתין עד שיינקטו נגדו הליכי הוצאה לפועל.

לפיכך, התיקונים המוצעים לפקודה הם כלליים, ומגמתם לאזן בין הרצון לסייע בידי חייבים שנקלעו לחדלות פרעון, ובעיקר אלה שבידם נכסים מעטים בלבד או חסרי נכסים, לבין האינטרסים הלגיטימיים של הנושים לפרעון חובותיהם, ובעיקר למניעת ניצולם לרעה של הליכי פשיטת רגל.

מטרת התיקון המוצע איננה להסדיר באופן כולל את דיני פשיטת הרגל, אלא להנהיג כמה שינויים שהינם חיוניים עתה. הרפורמה הכללית בדיני פשיטת הרגל תבוא כאשר הועדה, בראשות כב' השופט ד"ר שלמה לוי, חסיים את עבודתה ותגיש את המלצותיה.

סעיף 1 סעיף 7 לפקודה מסדיר מתי נושה רשאי להגיש בקשה לפשיטת רגל כנגד חייב. מוצע, לגבי כלל הנושים, כי נושה לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפשיטת רגל כנגד חייב שהיקף חובותיו לנושה נמוך מ-50,000 שקלים חדשים. ההגנה העומדת מאחורי הצעה זו היא כי חובות בסכום נמוך מזה ניתנים לפרעון במסגרת מערכת ההוצאה לפועל, ולפיכך אין לאפשר לנושה שחייבים לו סכומים פחותים מסכום זה, לפתוח בהליכי פשיטת רגל, שהינם יקרים ביותר ונמשכים לעתים תקופה לא קצרה. במקרים מיוחדים מוצע להקנות לבית המשפט סמכות לסטות מכלל זה.

לאור התיקונים שונים שנעשו בפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980 (להלן - הפקודה), ובחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, נוצר מצב שלפיו יחידים שרובצים עליהם חובות רבים, אך נכסיהם מועטים, אינם יכולים, מסיבות שונות, להידרש להליכי פשיטת הרגל, מחד, ואינם זכאים לאיחוד תיקים בהוצאה לפועל מאידך.

המטרות של הליכי פשיטת הרגל הן, מצד אחד, ליצור שוויון בין הנושים בהלוקת נכסיו של פושט הרגל, ומצד שני - ליישם את עקרון ההפטר הגלום בפקודה, שביסודו התפיסה שפושטי רגל זכאים, לעתים, גם לפתיחת דף חדש בחייהם, ובלבד שלא הוננו את נושיהם. עקרון אחרון זה צומצם באופן משמעותי בחוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל (מס' 6), התשל"ז-1976 (ס"ח התשל"ז, עמ' 106).

מטרת הצעה הנוכחית היא לחדש את ההכרה באינטרס הלגיטימי של החייב לפתוח דף חדש בחייו, וזאת בדרך של מתן אפשרות לחייבים לפתוח בעצמם בהליכי פשיטת רגל, אף אם ברשותם נכסים מועטים בלבד או שאין להם נכסים כלל. כמו כן מוצע לתקן את הפקודה כך, שייקל על יחידים להגיע להסדר עם נושיהם מבלי להפעיל הליכי פשיטת רגל במלואם.

עם זאת, על מנת למנוע ניצול הליכי פשיטת הרגל לרעה על-ידי חייבים, מוצע לתקן את הפקודה במספר תיקונים שיאפשרו ביצוע חקירה מקיפה על החייב ונכסיו, וכן יאפשרו להטיל עליו הגבלות לענין כושרו להתחייב בשמו ובשם אחרים. כך למשל, מוצע שהייב ייחשב כלקוח מוגבל חמור, וכן שיוטל כרטיס האשראי שברשותו, ועוד. הגבלות אלה דומות בעיקרן להגבלות שמוצע להטיל על חייב בהליכי ההוצאה לפועל.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 34, עמ' 637.

2. בסעיף 17 לפקודה –

תיקון סעיף 17

(1) בסעיף קטן (א)1X, במקום "מאלף שקלים" יבוא "מעשרת אלפים שקלים חדשים";

(2) במקום סעיף קטן (א)3X יבוא:

"(3) צירף לבקשתו דין וחשבון על חובותיו, נכסיו והכנסותיו לפי הטופס שנקבע, ובו פרטים בדבר זהותו, מענו, וכן פרטים בדבר נכסיהם, חובותיהם והכנסותיהם של בני משפחה הגרים עמו, הכל לגבי שנת המס או השנה שקדמה למועד הגשת הבקשה;

(4) צירף לבקשתו הרשאה בכתב מטעמו לכונס הרשמי, ובה הסכמתו למסירת מידע או מסמכים לכונס הרשמי או למי שהוסמך לכך על ידו, בדבר נכסיו ומקורות הכנסתו ובדבר פרטי חשבונות המתנהלים על שמו בידי תאגיד בנקאי, לרבות יחד עם בן זוגו או ילדיו הגרים עמו, וכן פרטים אחרים הנוגעים למצבו הכלכלי והמצויים בידי כל גורם, לרבות בידי גוף ציבורי במשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981², או בידי תאגיד בנקאי (להלן – כתב ויתור על סודיות).

בסעיף זה, "תאגיד בנקאי" – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981³.

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) כתב ויתור על סודיות שניתן לכונס הרשמי כאמור בסעיף קטן (א)4, כוחו יפה לענין רשימת מידע או קבלת מסמכים בענין נכסי החייב, מקורות הכנסותיו ומצבו הכלכלי, כאילו היתה זו בקשת החייב עצמו לקבלתם; הכונס הרשמי לא יפעל מכוח כתב הויתור על סודיות, אלא אם כן שוכנע כי יש יסוד סביר להניח על קיומם של מידע או מסמכים הדרושים לביצוע תפקידו לפי פקודה זו.

(ד) על אף האמור בכל דין, מי שנתבקש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (ג), חייב למסור את המידע הנדרש לידי הכונס הרשמי או מי שהוסמך על ידו; קיבל הכונס הרשמי או מי שהוסמך על ידו מסמכים או מידע לפי סעיף זה, לא יעשה בהם שימוש ולא יגלה אותם לאחר, אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות פקודה זו תוך הגנה על פרטיות החייב ושמירה על סודיות המידע ולפי צו של בית משפט.

(ה) העובר על הוראת סעיף קטן (ד), וכן כל מי שנדרש למסור מידע לפי סעיף זה ומוסר ביודעין מידע הלקי או מידע כוזב – דינו מאסר שנה; האמור בסעיף קטן זה לא יחול על רשות מס.

3. במקום סעיף 18 לפקודה יבוא:

החלפת סעיף 18

18. (א) בית המשפט שבו הגיש החייב בקשת פשיטת רגל, רשאי לתת צו כינוס נכסים זמני לגבי החייב (להלן – צו כינוס זמני), ובלבד שהחייב צירף

ד ב ר י ה ס ב ר

לשאר נסיבות הענין הליכי פשיטת הרגל, הם הדרך הנאותה.

סעיף 55(ב) הקיים היום בפקודה, מאפשר לבית המשפט לבטל את הכרזת החייב כפושט רגל, אם אין לדעתו בהמשך ניהול פשיטת הרגל כדי להביא תועלת לנושים.

סעיף 18 הקיים היום בפקודה, קובע: "לא יתן בית המשפט צו כינוס לפי בקשת החייב אלא אם שוכנע כי בשים לב להליכי הוצאה לפועל שננקטו או שעדיין ניתן לנקוט נגד החייב ובשים לב

² ס"ח התשמ"א, עמ' 134.
³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

לבקשתו אישור מאת הכונס הרשמי כי מולאו התנאים הקבועים בסעיף 17; בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן צו כינוס זמני, אף ללא אישור הכונס הרשמי כאמור, ובלבד שיהיה מותנה בהתחייבות החייב להמציאו תוך התקופה שתיקבע בצו; לא קוימה ההתחייבות, יפקע תוקפו של צו הכינוס הזמני במועד שנקבע בו.

(ב) ניתן צו כינוס זמני רשאי בית המשפט להטיל על החייב את המגבלות הקבועות בסעיף 42א, כולן או מקצתן, והוראות סעיף 20 יהולו, בשינויים המחויבים או בשינויים שייקבעו בצו הכינוס הזמני.

(ג) בית המשפט יקבע בעת מתן צו כינוס זמני את המועד שבו יקיים הדיון בבקשת פשיטת הרגל ובלבד שלא יהיה מאוחר מ-90 ימים מיום הגשת הבקשה; בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לשנות מועד שנקבע או לקבוע מועד מאוחר יותר לקיום הדיון בבקשתו של החייב.

(ד) החייב וכונס הנכסים הרשמי יוזמנו לדיון בבקשת פשיטת רגל של חייב שניתן נגדו צו כינוס זמני; בית המשפט רשאי, לבקשת הכונס הרשמי או נושה, להורות על הזמנתם של נושי החייב, כולם או מקצתם באופן שיקבע.

4. אחרי סעיף 18 לפקודה יבוא:

18א. (א) חייב שניתן נגדו צו כינוס זמני הינו פושט רגל באופן זמני וזאת עד למתן החלטת בית משפט בענינו לפי סעיף 18ג (להלן – פושט רגל זמני); על פרסום הודעה בדבר מתן הצו ועל היותו של אדם פושט רגל זמני יהולו הוראות סעיף 43, בשינויים המחויבים.

הוספת סעיפים
18א עד 18ג

"פושט רגל
זמני"

ד ב ר י ה ס ב ר

מידע או מסמכים הנוגעים לעניינו לידי הכונס הרשמי מכל גורם, לרבות גוף ציבורי או תאגיד בנקאי. בהקשר זה מרצעות גם הוראות המגבילות את השימוש במידע וגילוייו על-ידי מקבל המידע. כן מוצע לקבוע עונש למי שלא מילא אחר חובת מסירת המידע. סעיף זה לא יהול כמובן על רשות מס, אך יהול על גורמים פרטיים.

סעיף 4 כדי לזרז וליעל את ההליכים בבקשת החייב, מוצע להוסיף לפקודה את סעיפים 18א עד 18ג. בסעיף 18א, מוצע להסמיך את בית המשפט שבו הוגשה הבקשה לפשיטת רגל, ליתן, במועד הגשתה או בסמוך לכך, "צו כינוס זמני" כנגד חייב שהגיש בקשה לפשיטת רגל וצירף את כל המסמכים הדרושים לבריכת בקשתו. חייב, שניתן נגדו צו כינוס נכסים זמני כאמור, ייקרא "פושט רגל זמני", ויהולו עליו כבר משלב זה, מיגבלות והגנות מסוימות החלות על חייב שניתן נגדו צו כינוס נכסים, וזאת לפרק זמן מוגבל עד למתן ההחלטה בענינו. ואולם במטרה למנוע ניצול לרעה של הליך זה ומאחר שמדובר עדיין בשלב מקדמי בהליכי פשיטת רגל, מוצע, שלא יהיה בצו הזמני כדי לשחרר את החייב מהחובה לשלם את השיעורים שנקבעו לו, אם נקבעו כאלה, בצו תשלומים שנתן יושב

בסעיפים 3 ו-10 להצעה זו מוצע לבטל את סעיפים 18 ו-55(ב) לפקודה, בשל הרצון להכיר מחדש באינטרס הלגיטימי של החייב לפתוח דף חדש בחייו, וכדי לאפשר לחייב, אף אם הוא חסר נכסים או הבנסות, או שהוא בעל נכסים או הכנסות מעטים בלבד, להגיש בקשות לפשיטת רגל כדי שיוכל לפתוח דף חדש בחייו. בכך גם תנותק הזיקה שבין הליכי פשיטת הרגל לבין הליכי ההוצאה לפועל והפרשנות שהתגבשה בפסיקה לענין היחס שבין הליכים אלה. ואולם ביטולם של הסעיפים האמורים לא תגרע מסמכות בית המשפט לדחות את בקשת החייב להכריזו כפושט רגל, אם זו הוגשה שלא בתום לב. סמכות זו היתה קיימת בעקרון, גם לפני התיקונים שנעשו בשנת 1976.

במקום הסעיפים הללו, מוצע לקבוע, בסעיפים 2 ו-3, הסדר מפורט באשר לאופן הגשת בקשה לפשיטת הרגל על ידי החייב ואופן הטיפול בבקשה זו. על מנת לאפשר הקירה מהירה ויעילה של החייב ונכסיו על-ידי הכונס הרשמי, מוצע שכל חייב המגיש בקשה לפשיטת רגל, יצורף לבקשתו, בנוסף לדין וחשבון על נכסיו, חובותיו והכנסותיו שלו, גם דריח על חובותיהם והכנסותיהם של בני המשפחה הגרים עמו. בנוסף לכך, יהיה עליו לצרף הרשאה בכתב למסירת

(ב) על פושט רגל זמני יהולו הוראות פקודה זו החלות על חייב שניתן נגדו צו כינוס נכסים לפי בקשתו, בשינויים המחויבים ובשינויים שיקבע בית המשפט בצו הכינוס הזמני, בשים לב למהותם של ההליכים הננקטים או שניתן לנקוט נגד פושט רגל זמני, הכל עד למתן החלטת בית המשפט לפי סעיף 18ג, בשים לב למימצאי חקירתו.

(ג) על אף האמור בסעיף 18ב ובסעיף קטן (ב), אין במתן צו כינוס זמני כדי לשחרר את החייב מהחובה לשלם במועד את השיעורים שנקבעו לו בצו תשלומים שניתן על ידי ראש ההוצאה לפועל, עד למתן החלטה בענינו, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; בית המשפט רשאי, לבקשת הכונס הרשמי, להורות בצו לראש ההוצאה לפועל לעכב את חלוקת הכספים ששילם פושט רגל זמני לנושה שנקט הליכי הוצאה לפועל, ולשמרם בקופת בית המשפט עד לחלוקתם בידי הכונס הרשמי, בדרכים ובאופן שייקבעו בצו כאמור.

18ב. (א) הכונס הרשמי יקיים חקירה בענינו של החייב ויגיש לבית המשפט חוות דעת בדבר היקף נכסיו, חובותיו והכנסותיו של החייב ושל בן זוגו וילדיו הגרים עמו, לרבות תחזית בדבר הכנסות עתידיות שלו ושל בן זוגו, ככל שהן ידועות; בחוות דעתו יציין גם פרטים, ככל שניתן, על תאגידים בשליטתו של החייב או בשליטתם של בן זוגו או ילדיו או הוריו הגרים עמו, ובדבר הנסיבות שגרמו, לדעתו, למצבו של החייב; בחוות דעתו יכלול הכונס הרשמי את המלצתו לבית המשפט בשים לב לממצאי החקירה, בדבר הדרך שיש לנקוט לדעתו, מבין החלופות המפורטות בסעיף 18ג.

חקירה על ידי הכונס הרשמי

(ב) חוות הדעת תוגש לא יאוחר מחמישה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון בבקשת פשיטת רגל ועותק ממנה יומצא באותו מועד, גם לחייב; בית המשפט רשאי להורות גם על המצאת חוות הדעת, כולה או חלקה, לנושה שפנה בבקשה לקבלה, או לנושים אחרים, הכל כפי שיקבע.

18ג. (א) בתום הדיון בבקשת פשיטת רגל של חייב שניתן נגדו צו כינוס זמני לפי סעיף 18, ובשים לב, בין היתר, לחוות דעת הכונס הרשמי ולהמלצותיו, רשאי בית המשפט לבחור באחת מהחלופות הבאות:

דיון בבית המשפט

(1) ליתן צו כינוס נגד החייב לפי סעיף 6 ולהכריזו בצו שהחייב פושט רגל לפי סעיף 42, אף אם טרם כונסה אסיפת נושים;

ד ב ר י ה ס ב ר

הכונס הרשמי, המסכמת את ממצאי חקירה ואת המלצותיו. מוצע לאפשר לבית המשפט מספר חלופות להחלטתו, כגון: אם ליתן צו כינוס נגד החייב ולהכריזו עליו כפושט רגל או להחליט כי בנוסף להכרזה, יש מקום גם ליתן הפטר לחייב לפי סעיף 67א לפקודה תוך התקופה שתיקבע, וזאת במטרה להתמודד עם חייבים שאין להם כל נכסים או שהינם מובטלים. אפשרות נוספת העומדת בפני בית המשפט היא לדחות את המשך הדיון בבקשת החייב, לצורך ניהול הליכי פשרה וחסדר של החייב עם נושיו. לבסוף, מוצע לעגן במפורש את סמכות בית המשפט לדחות את בקשת החייב בשל כך שהוגשה בחוסר תום לב.

ראש ההוצאה לפועל. תוראה זו כפופה להוראות אחרות של בית המשפט.

בסעיף 18 מוצע לעגן מצב חדש, שלפיו חייב, שהוכרז פושט רגל זמני, יעמוד בפני מנגנון חקירה של הכונס הרשמי, אשר יכריז באופן יסודי את מצב נכסיו, חובותיו והכנסותיו, וימליץ בפני בית המשפט, בחוות דעת, על הדרך שבה יש לנהוג לגביו. עוד מוצע, כי הדיון בפני בית המשפט בבקשת החייב, יתקיים תוך תקופה קצרה שתיקבע במועד מתן צו כינוס הנכסים הזמני ולא יאוחר מ־90 ימים ממועד הגשת הבקשה. בסעיף 18ג מוצע, כי בתום הדיון יקבע בית המשפט את עמדתו בבקשת החייב, לאחר עיון בחוות דעתו של

(2) לקבוע, לבקשת הכונס הרשמי ובנוסף למתן צו כינוס נכסים ולהכרות החייב פושט רגל, כי מן הראוי ליתן לחייב הפטר במועד שיקבע בצו, בהתאם לקבוע בסעיף 67א, מהטעם שאין בניהול הליכי פשיטת הרגל כדי להביא תועלת לנושים וזאת בשים לב, בין היתר, למצבו הכלכלי של החייב וליכולתו לפרוע תשלומים עתיים לנושיו, ולנסיבות שבגללן נקלע למצב זה;

(3) לדרות את המשך הדיון בבקשת פשיטת רגל למועד שיקבע על מנת לאפשר לחייב להסדיר את חובותיו בדרך של פשרה או הסדר לפי פקודה זו;

(4) לדרות את הבקשה מן הטעם כי בקשת פשיטת הרגל הוגשה שלא בתום לב או משום שנתקיימו בחייב, לדעת בית המשפט, עובדה מהעובדות המנויות בסעיף 62(ב) עד (12).

(ב) קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א)1 או (א)2 יראו בכך הכרות פשיטת רגל כמשמעותה בסעיף 42, והוראות סימן ד' יחולו ממועד מתן ההחלטה; ניתנה החלטה כאמור בטרם כונסה אסיפת נושים, יורה הכונס הרשמי על כינוסה תוך 14 ימים מיום ההכרזה על פשיטת רגל כאמור בסעיף זה.

5. תיקון סעיף 19א בסעיף 19א לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א)1, במקום "עשרת אלפים שקלים" יבוא "עשרים אלף שקלים חדשים", ובסופו יבוא "אם לא הגיש בקשת פשיטת רגל";

(2) בסעיף קטן (ב), פסקה (3) – בטלה;

(3) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בית המשפט רשאי לאשר את ההצעה אם יש בה יסוד סביר להניח שישולמו לפחות שלושים אחוזים לגבי כל חוב לא מובטח שהוא בר תביעה, לרבות הפרשי הצמדה עליו עד ליום הגשת הבקשה לאישור בית המשפט; בית המשפט רשאי להתנות את אישורו להצעה במתן ערבויות לביצועה, בשים לב, בין היתר, לתקופת התשלום הנקובה בה";

(4) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) חייב רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לפי סעיף זה, אף אם לא הגיש בקשת פשיטת רגל, או שלא הוגשה נגדו בקשה כאמור ובלבד שבקשתו הוגשה בתום לב ושמקיימים בו התנאים הקבועים בסעיף קטן (א)."

ד ב ר י ה ס ב ר

להניח שישולמו לפחות שלושים אחוזים לגבי כל חוב לא מובטח שהוא בר תביעה, וזאת במקום סף של חמישים האחוזים הקבוע היום בסעיף 19א.

בנוסף לכך, מוצע להבהיר ולקבוע במפורש, כי גם חייב שלא הגיש כלל בקשת פשיטת רגל או שלא הוגשה נגדו בקשה כאמור, רשאי לפנות לבית המשפט לצורך אישור פשרה או הסדר עם נושיו, ובלבד שהיקף חובותיו של חייב

סעיף 5 כדי להקל על עריכת פשרות או הסדרים בין החייב לנושיו, שהם הפתרון המהיר והיעיל ביותר למערכת ולצדדים, מוצע לתקן את סעיף 19א לפקודה ולקבוע בו הסדר גמיש יותר, המקנה, בין היתר, שיקול דעת לבית המשפט האם להתנות את אישור הצעת ההסדר בערבויות לביצועה, בשים לב, בין היתר, לתקופת התשלום הנקובה בהצעה. כמובן מוצע לאפשר לבית המשפט לאשר הצעת פשרה שהטכנימו לה הנושים, אם יש בה יסוד סביר

6. בסעיף 34 לפקודה – תיקון סעיף 34

(1) בסעיף קטן (א), במקום "של כל התובעים", יבוא "של התובעים הנוכחים";

(2) האמור בסעיף קטן (א) יסומן "(1)" ואחריו יבוא:

"(2) על אף האמור בפסקה (1), רשאי בית המשפט, במקרים מיוחדים ומנימוקים שיירשמו, לאשר הצעת חייב לפי סעיף זה אם באסיפת הנרשים החליטו רוב מנין ויותר ממחצית ערך של כל התובעים הנוכחים, לקבל את ההצעה."

7. בסעיף 35 לפקודה – תיקון סעיף 35

(1) במקום סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) מצא בית המשפט כי הצעת החייב סבירה, וכי יש בה ובסכומים המוצעים לפרעון חובות החייב כדי להועיל לציבור הנרשים בכללותו, יותר מאשר ניהולם של הליכי פשיטת הרגל, רשאי הוא לאשר את ההצעה או להתנותה בתנאים נוספים שיקבע, לרבות במתן ערבויות לביצועה; ואולם בית המשפט רשאי לסרב לאשר הצעה של חייב אשר אילו הוכרו פושט רגל, היה על בית המשפט לסרב ליתן לו הפטר."

(2) בסעיף קטן (י), אחרי "יחייבו את" יבוא "החייב ואת".

8. אחרי סעיף 42 לפקודה יבוא:

הוספת סעיף 42א

42א. (א) הוכרז חייב פושט רגל, או נותן נגדו צו כינוס, דינו כדין לקוח מוגבל חמור, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981⁴, בשוניים המחויבים; שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר התיאומים הנדרשים לביצוע הוראות סעיף קטן זה.

(ב) (1) חייב שהוכרז פושט רגל או שניתן נגדו צו כינוס, לא יעשה שימוש בכרטיס חיוב כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ז-1986⁵, בין בעצמו ובין במסירתו של כרטיס החיוב לאדם אחר; בית המשפט רשאי להודיע למנפיק כי עליו לסיים את חוזה כרטיס החיוב עם החייב;

"הגבלות על פושט רגל ועונשין"

ד ב ר ו ה ס ב ר

כמו כן מוצעים כמה תיקונים בסעיף 35 הקיים בפקודה, במטרה להקל על אישורם של הסדרים, כמו למשל תיקון סעיף קטן (ו) הקיים, באופן המאפשר לבית המשפט לאשר את ההצעה, במידה שהיא סבירה ויש בה כדי להועיל לציבור הנרשים בכללותו יותר מאשר ניהולם של הליכי פשיטת הרגל. יש להדגיש כי בית המשפט לא יהא רשאי לאשר הצעה של חייב, אשר אילו הוכרז פושט רגל, היה על בית המשפט לסרב ליתן לו הפטר.

סעיפים כדי למנוע מפושטי רגל או מחייבים, שניתן 8 ו-13 נגדם צו כינוס, להמשיך וליצור התחייבויות חדשות, מוצע לתקן את סעיף 42 לפקודה ולקבוע מיגבלות שיוטלו על חייב שהוכרו פושט-רגל או שניתן נגדו צו כינוס לפי בקשתו, כל עוד הכרותו כפושט-רגל או צו הכינוס עדיין בתוקף, או עד למועד מוקדם יותר כפי שיקבע בית המשפט. המיגבלות שמוצע לקבוע הן אלה:

המבקש להגיע להסדר ופשרה עם נושיו לפי הקבוע בסעיף זה, עולה על 20,000 שקלים חדשים.

סעיפים מוצע להתאים את דרישת הרוב לצורך 6, 7 ו-9 אישור הצעת הפשרה או ההסדר לזו הקבועה בסעיף 233 לפקודת החברות [נוסח חדש]. התשמ"ג-1983, בדרך של תיקון כמה סעיפים בפקודה. מוצע, כי לצורך אישור הצעה של חייב יחיד, די יהיה ברוב מנין ושלושה רבעי ערך של כל התובעים הנוכחים באסיפה. כמו כן מוצע לאפשר לבית המשפט, במקרים מיוחדים ומנימוקים שיירשמו, לאשר הצעת פשרה או הסדר גם ברוב מנין ויותר ממחצית ערך של כל התובעים הנוכחים באסיפה.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 136.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 187.

(2) חייב שהפר הוראות סעיף קטן זה, דינו – מאסר שלוש שנים; ואולם אין בהפרה כאמור כדי לגרוע מתוקפם של החיובים שבוצעו בכרטיס כל עוד לא קיבל הלקוח הודעה על סיום הונה כרטיס החיוב בידי המנפיק;

(3) משמעותם של המונחים בסעיף קטן זה, כמשמעותם בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986;

(4) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין תיאומים, אם יידרשו, בסעיף קטן זה.

(ג) חייב שהוכרז פושט רגל או שניתן נגדו צו כינוס, לא יעסוק ולא יהיה מעורב, במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות אשתו או ילדיו הפועלים בשיתוף פעולה עמו, בייסוד או בניהול חברה או תאגיד אחר זולת אם בית המשפט או הנאמן אישרו זאת מראש; חייב שהפר הוראת סעיף קטן זה, דינו – מאסר חמש שנים.

(ד) אין בהפרת הוראות סעיף קטן (ג) כדי לגרוע מתוקפה של התאגדות או של פעולה משפטית של חברה או תאגיד אחר שבהם היה החייב מעורב כאמור; בית המשפט רשאי ליתן הוראות לענין הפסקת החברות של פושט הרגל בחברה או בתאגיד אחר או לענין ביטול רישום שנעשה לפי כל דין ובדבר הקניית זכויותיו של פושט הרגל מכוח חברותו בתאגיד לנאמן, ככל שיידרש.

(ה) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו ובמטרה להבטיח שפושט רגל לא יימלט מפיקוחו של הנאמן, להורות על עיכוב יציאתו מן הארץ לתקופה שיקבע.

(ו) ניתן צו הפטר, או בוטלה ההכרזה על פשיטת הרגל, או בוטל צו כינוס שניתן נגד החייב, בטלות ההגבלות המוטלות מכוח סעיף זה מיום מתן הצו או החלטת הביטול; ואולם בית המשפט רשאי לבטל, כולן או מקצתן, אף לפני כן, בשים לב לנסיבות הענין ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

תיקון סעיף 52 .9 בסעיף 52 לפקודה, במקום "כל התובעים" יבוא "התובעים הנוכחים באסיפת נושים שזומנה לשם כך".

תיקון סעיף 55 .10 בסעיף 55 לפקודה, סעיף קטן (ב) – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

אחר. הסנקציה בשל הפרת הוראה זו היא חמש שנות מאסר, אולם אין בהפרה כדי לגרוע מתוקפה של התאגדות או פעולה משפטית של החברה או התאגיד שבהן היה מעורב החייב.

בסעיף 13 מוצע לחקן את סעיף 102 לפקודה, המתיר לבנקאי, בהעדר הוראה אחרת מהנאמן, לשלם לפושט הרגל כספים מחשבונותיו של פושט הרגל ולהתנות באופן קבוע את התשלומים, בהוראת הנאמן בלבד.

(1) חייב שהוכרז פושט רגל, או שניתן נגדו צו כינוס, דינו כדין לקוח מוגבל חמור במשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

(2) חייב שהוכרז פושט רגל, לא יוכל לעשות שימוש בכרטיס חיוב כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. הסנקציה בשל הפרת הוראה זו היא שלוש שנות מאסר;

(3) חייב שהוכרז פושט רגל, או שניתן נגדו צו כינוס, לא יוכל להיות מעורב בייסוד או בניהול חברה או תאגיד

60א. ניתן לגבי חייב צו כינוס נכסים, או צו כינוס נכסים זמני, רשאי בית המשפט לבקשת הכונס הרשמי, על יסוד נימוקים שיירשמו, ועל אף האמור בכל דין ליתן צו -

(1) המורה לתאגיד בנקאי למסור לכונס הרשמי, מידע או מסמכים הנוגעים לנכסיו של החייב המוחזקים או המנוהלים על ידו או באמצעותו, לרבות פרטי השבונות החייב או בן זוגו;

(2) המורה לרשות מס להמציא לכונס הרשמי מטעמים מיוחדים שיירשמו מידע ומסמכים הנוגעים לנכסיו של החייב, דו"חות שהגיש החייב או בן זוגו, לרבות דו"חות לפי סעיפים 131 או 135(1) לפקודת מס הכנסה⁶, וכן שומות, לרבות שומות שנקבעו לחייב או לבן זוגו לפי סעיפים 145 או 152 לאותה פקודה, והנימוקים המשמשים בסיס לאותן שומות, הכל במטרה לסייע לכונס הרשמי, לחקור אודות החייב ונכסיו כנדרש לפי הפקודה. אם לא הצליח במאמץ סביר להשיג מידע או מסמכים כאמור בדרך אחרת;

(3) המורה לכל אדם אחר, שיש יסוד ממשי להניח כי בידיו מידע או מסמכים הנוגעים לנכסיו של החייב או שיש בהם כדי לסייע לכונס הרשמי לחקור אודות נכסיו החייב, להמציא אותם לכונס הרשמי; אין לגלות תוכנם של מסמכים או מידע שנתקבלו לפי סעיף קטן זה, ולא יעשה בהם המקבל כל שימוש אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראותיו של חוק זה או לפי צו של בית משפט;

(4) מידע או מסמכים שנתנו רשות מס או תאגיד בנקאי לפי סעיף זה, יימסרו לכונס הרשמי ולבית המשפט בלבד, ולא יגלו אותם לנזשים או לחייב, זולת אם הסכים לכך נציב מוסמך של אותה רשות מס או התאגיד הבנקאי; שר המשפטים יקבע, בהתייעצות עם שר האוצר, תקנות לענין דרכי העברת מידע מרשות מס או מתאגיד בנקאי לכונס הרשמי, לרבות לענין אופן מתן ההסכמה לגילוי מידע כאמור.

לענין סעיף זה, "רשות מס" - כמשמעותה בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967.⁷

ד ב ר י ה ס ב ר

הדרושות לאיתור נכסים של פושט הרגל. באיון האינטרסים שבין שמירה על הסודיות של המסמכים בדי צדדים שלישיים, ובעיקר רשויות ציבוריות שונות, כגון רשות המס, לבין הצורך לייעל את החקירות ולגלות נכסים של החייב, נראה שבדרך המוצעת, באמצעות צו של בית המשפט ומסירת המסמכים לכונס הנכסים הרשמי בלבד - טמון פתרון מתאים.

כדי לאפשר גילוי מסמכים, הנמצאים בדי רשויות המס, מוצע גם לתקן את סעיף 235 לפקודת מס הכנסה.

סעיפים מוצע להוסיף את סעיף 60א לפקודה, שעיקרו 11 ו'16 הסמכת בית המשפט ליתן צווים המורים על גילוי מידע ומסמכים שונים שיש בהם כדי לסייע לכונס הרשמי לחקור אודות החייב ונכסיו הנמצאים בדי כל אדם, כולל תאגיד בנקאי ורשויות המס. סעיפים רומים נמצאים גם בחקיקה האנגלית החדשה, ומטרתם לאפשר לכונס הנכסים הרשמי לבצע את החקירות

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
⁷ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

12. בסעיף 67א, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "ד) בית המשפט רשאי להתלות הפטר שניתן לפי סעיף זה או להתנותו בתנאים, לרבות לענין תשלומים שעל פושט הרגל לשלם במשך תקופה שלא תעלה על ארבע שנים מיום מתן צו ההפטר, בשים לב להצעת הכונס הרשמי, ומטעמים מיוחדים שיירשמו, אף במשך תקופה ארוכה יותר; לא מילא פושט הרגל אחרי התנאים שנקבעו – רשאי בית המשפט מיזמתו או לבקשת הכונס הרשמי או נושה של החייב, לבטל בכל עת את הצו בדבר הפטר החייב, זולת אם נוכח, לאחר שמיעת החייב והכונס הרשמי, כי נוצרו נסיבות שלא היו בשליטת החייב אשר מנעו את ביצוע התשלומים במועדים ובתנאים שנקבעו."
13. בסעיף 102 לפקודה, המלים "זולת אם עבר חודש ימים מיום ההודעה ולא הגיעו הוראות מהנאמן" – יימחקו.
14. בסעיף 241 לפקודה, בסופו יבוא "ורשאי הוא בתקנות, לשנות את הסכומים הקבועים בסעיפים 7(1), 7(א) ו-19(א) או לקבוע כללים לענין אופן עדכונם של סכומים אלה."
15. בהוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967⁸, האמור בסעיף 69 יסומן (א), ואחריו יבוא:
 "ב) הוכרז חייב כמוגבל באמצעים, והיו תלוים ועומדים נגדו מספר תיקים, רשאי ראש ההוצאה לפועל, בנוסף לכל סמכות הנתונה לו על פי כל דין, להורות על השתיית כל ההליכים לפי חוק זה שננקטו או עומדים להינקט נגד החייב לתקופה שלא תעלה על ששים ימים, על מנת לאפשר לחייב להגיש בקשה לאשר הצעת פשרה או הסדר עם נושיו לפי סעיף 19א לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1990; נוכח ראש ההוצאה לפועל כי החייב הגיש בקשה לאישור הצעת פשרה או הסדר באמור, רשאי הוא להאריך

תיקון חוק
ההוצאה לפועל

דברי הסבר

חייבים ששווי נכסיהם אינו מועיל לנושיהם, אך כבוש השתכרותם העתידי יש כדי להועיל.

בתיקון סעיף זה ניתן לראות גם ביטוי לתפיסה העומדת ביסוד פרק 13 לחוק פשיטת הרגל האמריקני משנת 1978, המתיר לפרוט רגל, שהינו שכיר או בעל מקור הכנסה חדשי, להציע לנושיו תכנית תשלומים ולקבל הפטר.

בשלב זה, מוצע לתעל את הצעות ההסדר הללו באמצעות הכונס הרשמי, לאחר שיבדוק ויודא שאין בכך משום ניצול הליכים לרעה, ושאכן, אין במימוש נכסיו של החייב או בהמשך פשיטת הרגל כדי להועיל לנושים יותר מאשר הפטר מייד או מותנה בתשלומים עתיים.

התיקון המוצע יאפשר לבית המשפט לבטל את צו ההפטר אם פושט הרגל לא מילא אחר התנאים שנקבעו לו, אלא אם כן נוכח שנסיונות שלא היו בשליטת החייב, מנעו את קיום התשלומים שנקבעו לו.

סעיף 15 כדי לעודד פשרות או הסדרים בין החייב לנושיו, עוד בטרם הוגשה בקשת פשיטת רגל על-ידי החייב, מוצע לתקן את סעיף 69 לחוק ההוצאה

סעיף 12 מוצע להרחיב את הסמכויות המוקנות לבית המשפט בנוגע למתן הפטר על פי בקשת הכונס הרשמי מכוח סעיף 67א לפקודה, ולהוסיף הסמכה מפורשת לבית המשפט לשקול אם ראוי, לאור הצעת הכונס הרשמי, ליתן הפטר לפושט רגל, לרבות הפטר מוקנה או מותלה בתשלומים, והכל לתקופה של ארבע שנים, או – מטעמים מיוחדים שיירשמו – אף לתקופה ארוכה יותר. הרעיון הגלום בסעיף זה הינו לעגן בדרך זו את הפתרון לפושטי הרגל חסרי הנכסים או בעלי נכסים. חייבים אלה, במידה שהם שכירים, יכולים לפרוע את חובותיהם על פני תקופת זמן עתידית, ואין בשל כך להימנע מליתן להם הפטר בהווה, כתנאי שיעמדו בתכנית הפרעון לעתיד. להילופין, רשאי בית המשפט לדרוש כי על החייב לעמוד בתשלומים עתיים בתקופה מסוימת, ורק לאחר מכן יקבל את ההפטר.

סעיף 67א הקיים היום הוסף לפקודה על מנת לאפשר לכונס הרשמי לפנות ולבקש הפטר אם אין בהמשך פשיטת הרגל כדי להועיל לנושים. ואכן, זהו המצב במקרה של

⁸ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; הצ"ח התשנ"ד, עמ' 292.

את תקופת השהיית ההליכים לפי חוק זה עד לאישור ההצעה או דחייתה לפי ההליכים הקבועים באותה פקודה, ואולם אם ניתן צו חיוב כתשלומים כנגד החייב בתיק אחד או יותר רשאי ראש ההוצאה לפועל להורות שהחייב ישלם את התשלומים שנקבעו לו, כולם או מקצתם, ובלבד שהכספים יישמרו בקופת בית המשפט שבתחומו תוגש הבקשה לאישור הצעת הפרשה או ההסדר כאמור.

16. בסעיף 235 לפקודת מס הכנסה, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון פקודת
מס הכנסה

"(ב) על אף האמור בסעיף זה, מותר לגלות לכונס הרשמי שנתמנה לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980, או אם ניתן צו של בית המשפט לענין זה לפי סעיף 460 לאותה פקודה, את סכום ההכנסה של נישום כפי שנמסר ברין וחשבון שהגיש או כפי שנקבע על ידי פקיד שומה או על ידי בית המשפט; במקרים מיוחדים ומטעמים שיורשמו בצו, מותר לגלות גם כל פרט אחר לגבי נכסיו של הנישום וכן את סכום ההכנסה של בן זוגו וכל פרט אחר בדו"ח שהגיש בן הזוג כאמור בסעיף 231(ב), ככל שיש בהם כדי להועיל לביצוע חקירת הכונס הרשמי לפי אותה פקודה; הוראות סעיפים 231, 232 ו-234 יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על כל הממלא תפקיד רשמי מטעם הכונס הרשמי לגבי ידיעות שקיבל לפי סעיף קטן זה; מסירת המידע או המסמכים לפי סעיף זה תהא לפי הקבוע בסעיף 460 לאותה פקודה."

17. בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, אחרי סעיף 4(ד) יבוא:

תיקון חוק
כרטיסי חיוב

"(ה) מנפיק שקיבל הודעה מבית משפט כאמור בסעיף 42 לפקודת פשיטת הרגל, התש"ם-1980, יודיע ללא דיחוי ללקוח על סיום חוזה כרטיס החיוב ומועד הסיום יהיה כמועד שבו נמסרה ההודעה ללקוח.

דברי הסבר

נושיו לפי סעיף 19א לפקודת פשיטת הרגל, ואולם ראש ההוצאה לפועל רשאי להמשיך ולחייב חייב לפרוע את התשלומים שנקבעו לו עד להשגת הסדר כאמור במטרה למנוע ניצול לרעה של עיכוב ההליכים.

לפועל, התשכ"ז-1967, וליתן סמכות מפורשת לראש ההוצאה לפועל להורות על השהיית ההליכים לפי אותו חוק נגד החייב, לתקופה שלא תעלה על שישים ימים, כדי לאפשר לו להגיש בקשה לאיתור הצעת פרשה או הסדר עם

